

Ратушняк С. П.

Правознавство

Схеми і таблиці.

Навчальний посібник

Тернопіль
Навчальна книга — Богдан

УДК 34.0(075.3)
ББК 67.0я72
Р 25

Ратушняк С. П.

Р 25 Правознавство: схеми і таблиці : Навчальний посібник / С.П. Ратушняк – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. – 76 с.

ISBN 978-966-10-0218-9

Посібник містить 72 схеми та таблиці з основ правознавства відповідно до чинного законодавства станом на 1 січня 2012 року. Схеми й таблиці складено відповідно до діючих навчальних Програм.

Використання схематичних матеріалів посібника в навчальному процесі сприяє більш ефективному засвоєнню навчальних матеріалів, підвищує мотивацію та інтерес до навчання, пізнавальну самостійність та активність учнів у навчальному процесі.

Для учнів 9–11-х класів, педагогів, усіх, хто потребує базових правових знань.

УДК 34.0(075.3)
ББК 67.0я72

Навчальне видання

РАТУШНЯК
Святослав Петрович

ПРАВОЗНАВСТВО

Схеми і таблиці

Навчальний посібник

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Василь Герасимчук, Наталія Хемич*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Комп'ютерна верстка *Галини Кузів*

Підписано до друку 30.03.2012. Формат 60x84/8.
Папір офсетний. Гарнітура Arial. Умовн. друк. арк.8,84
Умовн. фарбо-відб. 8,84.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.
Навчальна книга – Богдан, м. Тернопіль, а/с 529, 46008
Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48
office@bohndan-books.com
www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-0218-9

ISBN 978-966-10-1027-6

9 | 789661 | 010276

© Навчальна книга — Богдан,
майнові права, 2012

1

ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА

Покращення знарядь праці

Підвищення продуктивності праці

Поява надлишкового продукту

Три суспільні поділи праці

Відокремлення

*землеробства і скотарства,
торгівлі від ремесла і землеробства,
ремесла від землеробства*

Поява приватної власності,
майнової нерівності

Поділ суспільства на соціальні групи (класи)

Створення апарату примусу
(армії, судів, поліції тощо)

Встановлення податків для забезпечення
армії, поліції, судів

Розробка та прийняття законів

Виникнення держави

ТЕОРІЇ ВИНИКНЕННЯ ДЕРЖАВИ

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

Конституційний Суд України

Склад

Конституційний Суд України складається із 18 суддів. Президент України, Верховна Рада України та з'їзд суддів України призначають по 6 суддів Конституційного Суду

Судею Конституційного Суду України може бути громадянин України, який на день призначення досяг 40 років, має вищу юридичну освіту і стаж роботи за фахом не менш як 10 років, проживає в Україні протягом останніх 20 років та володіє державною мовою

Суддя Конституційного Суду України призначається на 9 років без права бути призначеним на повторний строк.

Повноваження

Конституційний Суд приймає рішення та дає висновки у справах щодо:

конституційності законів та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим

відповідність чинних міжнародних договорів України або тих міжнародних договорів, що вносяться до Верховної Ради для надання згоди на їх обов'язковість, Конституції України

дотримання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про усунення Президента України з поста в порядку імпічменту

офіційне тлумачення Конституції та законів України.

Форми звернень до КСУ

Конституційне подання — це письмове клопотання до Конституційного Суду про визнання правового акта (або його окремих положень) неконституційними, про визначення неконституційності міжнародного договору або про необхідність офіційного тлумачення Конституції України та законів України. Конституційним поданням є також звернення Верховної Ради про надання висновків щодо додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про усунення Президента України з поста в порядку імпічменту

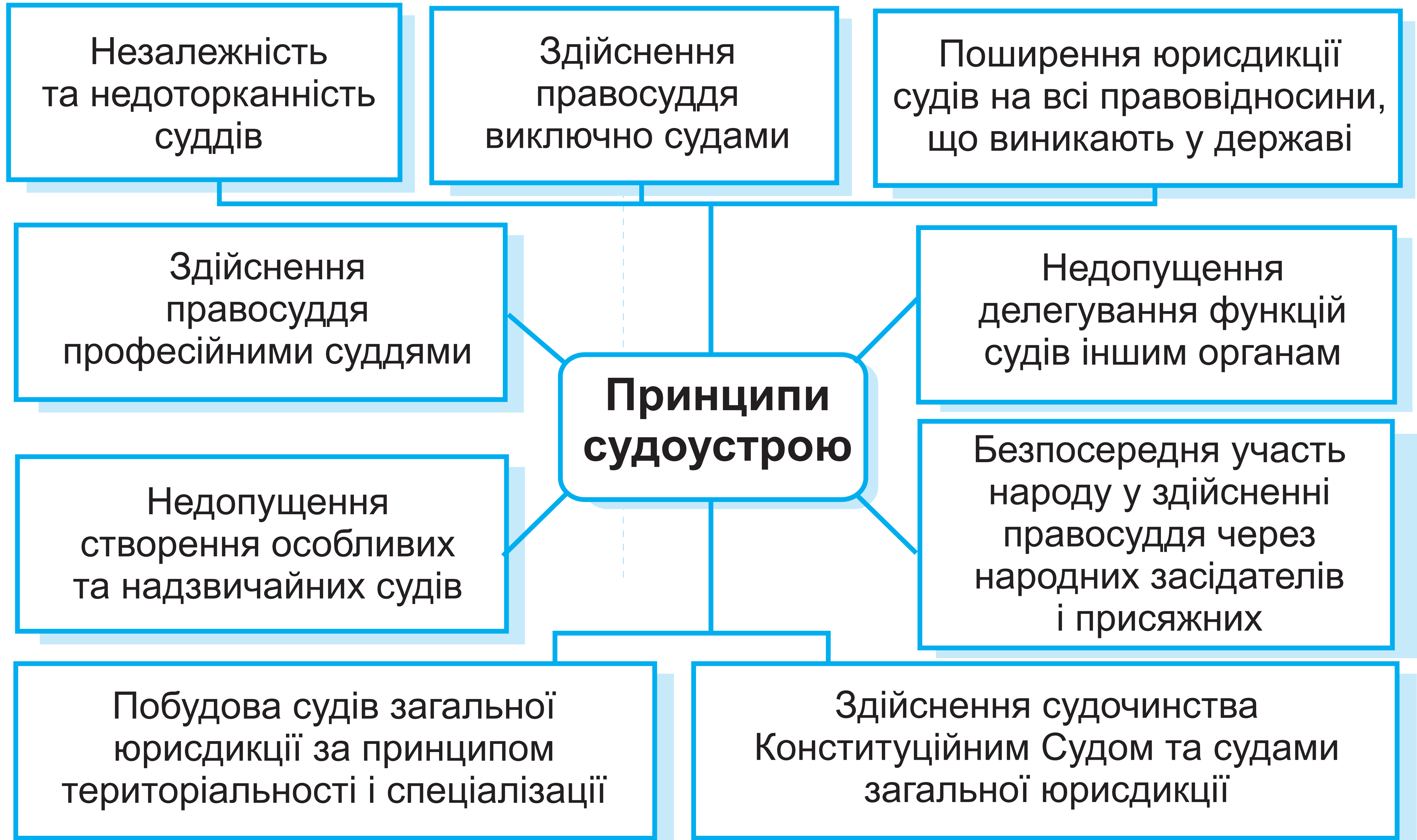
суб'єктами права на конституційне подання є: Президент України, не менше як 45 народних депутатів, Верховний Суд, Уповноважений Верховної Ради з прав людини, Верховна Рада Автономної Республіки Крим.

Конституційне звернення — це письмове клопотання до Конституційного Суду про необхідність офіційного тлумачення Конституції України та законів України з метою забезпечення реалізації чи захисту конституційних прав та свобод людини і громадянина, а також прав юридичної особи

суб'єктами права на конституційне звернення з питань дачі висновків Конституційним Судом є громадяни України, іноземці, особи без громадянства, юридичні особи.

ПРИНЦИПИ СУДОУСТРОЮ УКРАЇНИ

(організація діяльності судів)

ШЛЮБ

Вступ у шлюб

Обов'язкові умови вступу у шлюб (позитивні)

Вільна згода чоловіка та жінки (добровільність)

Досягнення шлюбного віку

18 років

Можливе зменшення до 16 років за заявою особи рішенням суду:

Наявність дитини

Фактичне проживання сім'єю тривалий термін

Вагітність

Хвороба (важка, невиліковна тощо)

Негативні умови (умови, що перешкоджають вступу у шлюб)

Не можуть перебувати у шлюбі між собою:

Повнорідні та неповнорідні брат і сестра

Особи, які є родичами прямої лінії споріднення

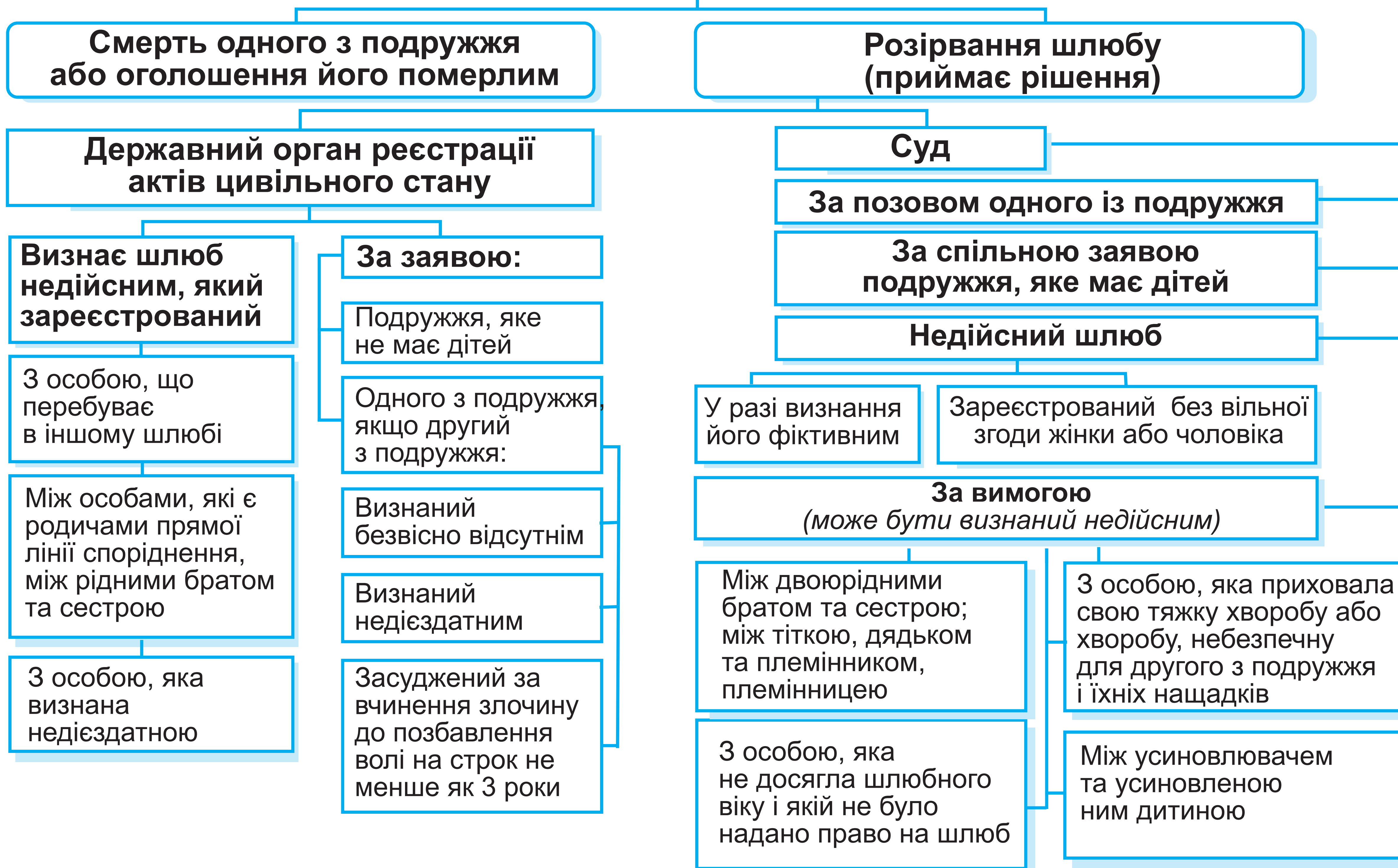
Усиновлювач та усиновлена ним дитина

Двоюрідні брат і сестра, рідні тітка, дядько та племінник, племінниця

Недієздатні особи

Вже одружені особи

ПРИПИНЕННЯ ШЛЮБУ

ЗМІСТ

№ картки

Передумови виникнення держави та права	1
Теорії виникнення держави	2
Шляхи походження держави та права	3
Класичні форми виникнення держави.....	4
Історичні типи держави	5
Основні етапи розвитку української державності.....	6
Ознаки держави	7
Функції держави	8
Форми реалізації функцій держави. Методи реалізації функцій держави.....	9
Форми держави.....	10
Види республік.....	11
Державна влада. Політична система суспільства.....	12
Ознаки правової держави	13
Ознаки права.....	14
Джерела права.....	15
Систематизація нормативно-правових актів	16
Право і мораль.....	17
Взаємовплив норм права та моралі	18
Структура правовідносин	19
Юридичні факти.....	20
Галузі права.....	21
Система законодавства. Система права	22
Структура законодавства	23
Види норм права.....	24
Закони та підзаконні акти	25
Ознаки правопорушення	26
Склад правопорушення.....	27
Види правопорушень.....	28
Види юридичної відповідальності.....	29
Обставини, що виключають юридичну відповідальність	30
Адміністративні стягнення, що застосовуються до неповнолітніх	31
Заходи адміністративного впливу, що застосовуються до неповнолітніх.....	32
Види кримінальних покарань	33
Співучасть у скоєнні злочинів	34
Права і свободи людини і громадянина в Україні.....	35
Громадянство України	36
Народовладдя.....	37
Принципи виборчого права	38
Виборчі системи.....	39
Структура Верховної Ради України	40
Законодавчий процес в Україні.....	41
Органи державної влади України	42
Центральні органи виконавчої влади України	43
Місцеві органи виконавчої влади.....	44
Методи державного управління.....	45
Судова система України.....	46
Конституційний Суд України.....	47

Принципи судоустрою України	48
Засади судочинства в Україні	49
Міліція в Україні (структура)	50
Міліція в Україні (підрозділи)	51
Прокуратура України	52
Служба безпеки України	53
Робочий час	54
Час відпочинку	55
Дисциплінарна відповідальність	56
Матеріальна відповідальність	57
Граничні норми підймання та переміщення вантажів підлітками під час короткочасної та тривалої роботи	58
Види власності в Україні	59
Форми власності в Україні	60
Умови дійсності правочину	61
Цивільно-правові договори	62
Цивільно-правова відповідальність	63
Підстави цивільно-правової відповідальності	64
Способи спадкування	65
Шлюб	66
Припинення шлюбу	67
Шляхи влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування	68
Податки в Україні	69
Бюджет	70
Соціальне страхування в Україні	71
Система пенсійного забезпечення України	72